

Krím og millum- oyrnabruni hjá børnum

Í mars mánað skipaði felagið Barnakona, ið er brúkarafelag fyri barnakonur og foreldur við smáum børnum, fyrri fundi á Býarbókasavnum. Evnið var »Krim og millum-oyrnabruni hjá børnum«, og tað ar Oddmar Færø, yvirlækni á barnadeildini á Landssjúkrahúsinum, ið greiddi frá. Nú er rúm tíð gingin síðan fundin, men nevndin er av teirri áskoðan, at umrødda evnið so avgjørt er aktuelt júst nú.

Oddmar Færø greiddi m.a. frá, at krim ikki kann kallast at vera ein álvarsom sjúka. Tað er ikki altíð, ein fær febur, ein hevur ilt í høvðinum og kann kenna seg illa til passar. Hetta varar frá 3–4 døgum til eina viku, og sum oftast gongur hetta yvir uttan komplikatióir. Foreldur spyrja seg sjálvi, hvat tey skulu gera við barnið. Skulu tey hava tað heima frá barnagarðinum ella ikki? Ráðini spenna líka frá vaccinatión til vitaminir, og likamikið hvat ein velur, so hjálpir tað eftir øllum at døma eins litið. Læknin ordinerar vanliga efedrin nasadropar og í einstøkum førum pnnicillin. Her skal verða gjørt vart við, at nasadropar bert mugu nýtast í 5–7 dagar, og so má ein steðga nakrar dagar. Viðv. pennicillinu so nýtist foreldrunum ikki at vera bangin fyrri, at børnini fáa mein ella verða eitrad, tí tað einasta, ið kann henda, er at tey fáa leyst liv. Her legði Oddmar Færø dent á, at læknin má vera opin fyrri foreldrunum, so tey kunnu kenna seg trygg og ikki vera bangin fyrri, at læknin krógvar nakað fyrri teimum.

Pinkubørn og krim

Tá ið pinkubørn ikki fáa sögið ella drukkið, so má eitthvørt gerast, tí pinkubørn anda í veruleikanum í gjøgnum nēsina. Í fyrstu árunum hjá barninum verða andevni ikki gjørd so lættliga, og fyrsta árið hjá barninum er tað torføra, og tað er individuelt, hvussu skjótt andevni verða gjørd.

Bráðfeingis millumoyrnabruni

Krim kunnu vit góðtaka, men tá ið komplikatióir koma, so kann hetta bera við sær millumoyrnabruna, kjálkaholubruna og facialisbruna og í heilt

fáum førum meningitis. Bráðfeingis millumoyrnabruni sermerkist við høgum feburi og pinu. Sum oftast brestir ljóðhinnan av sær sjálvari, men við hvørt verður sett hol á hana. Uml. 50% av øllum børnum fáa millumoyrnabruna. Tann stóri trupuleikin er tey børnini, ið fáa millumoyrnabruna aftur og aftur, og tað er tann serosi brunin; børn hava »klapp«-kenslu, tey hava ikki febur og eru ikki beinleiðis sjúk. Hvi hetta hendir, vita vit ikki reiðiliga. Uml. helvtin lekist av sær sjálvum, men hin helvtin fær komplikatióir. Tey kunnu fáa oyristingir og kunnu fara at hoyra illa. Tað hevur týðning at fáa fatur á hesum børnum, tí tey hava kanska ilt við at læra at tosa, og tey fara móguliga at klára seg verri enn onnur børn.

Petur Ellefsen, oyrlækni, leggur dren í oyru á børnum. 40–50 børn fáa dren lagt árliga. Børn skulu vera 12 mdr. fyrri at kunna fáa polyppur tiknar og ofta lagt dren í oyra. Drenið liggur uml. 6 mdr. í oyranum, og verður útstoytt av sær sjálvum. Hólið lekist aftur; ljóðhinnan tekur ikki skaða av hesum. Endamálið við hesum er, at varðveita ta normalu hoyrnina. 75–80% av børnum, sum fáa polyppur tiknar og sum fáa lagt dren, fáa tað betur.

Kjálkaholubruni

Viðv. kjálkaholubruna er typiskt, at børnini harka og hava turran hosta um náttina, eitt sindur av feburi og hava eyma kjálkar. Tað eru sum oftast skúlabørn og ikki pinkubørn, ið verða sjúk av hesum. Her verða nasadropar nýttir til at opna við, so at luft kann koma inn.

Hálsabruni

Børn, ið hava veruligan hálsbruna meira enn 4 ferðir um árið, kunnu fáa svølgmandlurnar tiknar, men barnið má vera meira enn 3 ára gamalt.

Førða komplikatiónum

Hvat kann ein so gera við krim? Tað, sum hevur størsta týðning, segði Oddmar Færø, var at førða fyrri komplikatiónum, so ein má ansa væl eftir børnunum, meðan tey eru sjúk.

Uppá fyrsipurning um alternativa viðgerð, so segði Oddmar Færø, at foreldur kundu roynt tað, um tey høvdu hug, bara tað ikki var til ampa fyrri barnið.

Á fundi hjá felagnum »Barnakona« møttu heilt fitt av fólki, bæði limir og onnur áhugað. Kjakið var livligt, tí aftaná frágreiðingina kundu fólk seta spurningar, og hetta høvði nýttu fólk í stóran mun.

Verkfall á sjúkrahúsunum í november

Føroyskar økonómur, fysioterapeutar, ergoterapeutar og laborantar hava í dag sent Føroya Landsstýri boð um verkfall á sjúkrahúsinum.

Tað livsneyðuga arbeiðið verður sjálvsagt gjørt sigur Marian Patursson frá Økonoma felagnum.

Til samráðingarnar 7/10–1988 um serføroyskan sáttmála í staðin fyrri fyrbilssáttmálan, sum fór úr gildi 1/6–1988, vildi Landsstýri undir ongum umstøðum geva lønarhækkjan.

Hesir bólkur hava higartil verið limir í donskum feløgum, tað merkir, at vit fylgja donskum sáttmálum og donskum lønartalvum. Fyrr hava ongar beinleiðis samráðingar verið, og vit hava fylgt tí, sum var galdandi í Danmark, bæði tí ið tað var til tað verra og til tað betra.

Fyrst í 80-unum royndu donsku felögin »Økonomaforeningen«, »Danske fysioterapeuter«, »Ergoterapeutforeningen« og »Landssammenslutningen af hospitalslaboranter« at fáa samráðingar í lag við Føroya Landsstýri, men ikki fyrr enn í

seinnu helvt av 1986 og aftan á at neyðugt var við blokadu, sum byrjaði 1/10–1986, móti stovnum her heima, eydnaðist at fáa svar, og svarið var, at Føroya Landsstýri ikki vildi samráðast við donsk feløg.

Í januar 1987 kallar Landsstýri til fundar, har teir siga, at teir í samgonguskjalinum hava samtykt, at Landsstýri bert ger sáttmálar við føroysk feløg. Landsstýrið legði upp til at bólkarnir, sum vóru á fundi, annaðhvørt gjørdur sáttmála ein bólk í sambandi við sáttmálasamráðingarnar. Ynskið hjá Landsstýrinum var, at samráðingar-rætturin var hjá teimum føroysku limunum.

Hesum ynski hjá Landsstýrinum vildu bólkarnir fegnir ganga á móti. 28. mars 1987 varð fyrbils sáttmáli gjørdur við tey donsku felögin. Samstundis kravdi Landsstýrið, at sáttmálin skuldi ganga út 1/6–1988, og at partarnir tá skuldu samráðast um nýggjan serføroyskan sáttmála.

Av ymiskum orsökum var ikki klárt at byrja

samráðingar í juni 1988.

Bólkarnir vendu sær til Landsstýri, og varð avtalað at byrja samráðingar fyrst í oktober 1988.

Aftan á drúgvur fyrirreikingar møttu umboð fyrri føroyskar økonómur, føroyskir laborantar, føroyskir ergoterapeutar og føroyskir fysioterapeutar upp 7/10–1988 kl. 10.00 til samráðingar við Landsstýrið, bert fyrri at frætta, at einans nokur fá og smá ynskir hjá okkum móguliga kundu verða gingin á móti, og at lønirnar skuldu fastleggjast samsvarandi donskum lønartalvum fram til 1/6–1989, við øðrum orðum noktaði Landsstýrið at geva okkum tann lønarbata, sum onnur føroysk feløg hava fingið. Tilboðið, sum nú er, við lønarbata=0, kundu vit ikki góðtaka, av tí at vit seinastu 6–8 árinu eru komin meira enn 6% afturút í løn samanborið við aðrar føroyskar lønir.

Nú hava vit so boðað Landsstýrinum frá verkfalli, men vóna sjálvandi at greiða verður fingin á málinum aðrenn, endar Mariann Patursson.

NYREDONOR TESTAMENTER

JEG HAR ET...

...HAR DU?

»REDONOR-TESTAMENTER« fås GRATIS hos ...

LANDSSAMMENSLUTNINGEN AF HOSPITALSLABORANTER
Tilbage på 1988-1989 (01-10-1988) 01-10-1988

»Løn på arbejdet i Hovedstaden, i Hovedstaden m.v.«